Nadia

ELISABETH NOREBÄCK

NADIA

Vertaald door Lammie Post-Oostenbrink

2021 Prometheus Amsterdam

Voor alle zusters die er altijd zijn
Voor Sara en Marie

Oorspronkelijke titel *Nadia*
© 2020 Elisabeth Norebäck
© 2021 Nederlandse vertaling Uitgeverij Prometheus en Lammie Post-Oostenbrink
Omslagontwerp Jan van Zomeren
Foto omslag Alexandre Cappellari/Arcangel Images
Foto auteur Viktor Gårdsäter
Opmaak binnenwerk ZetSpiegel, Best
www.uitgeverijprometheus.nl
ISBN 978 90 446 3569 0

Een vreemd landschap rustend in het donker. De nachtelijke hemel uitgeblust en stil. Ver weg is een vaag brandend licht te zien dat steeds helderder wordt.

Een onbekende stem komt dichterbij, tot die zich naast me bevindt. De stem zegt mijn naam, zegt dat ik wakker moet worden. Ik hoor het maar kan niet antwoorden.

De stem krijgt gezelschap van een tweede stem. Twee vrouwen praten fluisterend over mij aan de andere kant van de horizon. De nieuwe stem vraagt de vrouw die me probeerde te wekken of ze niet bang is.

'Ze heeft onlangs een zware operatie ondergaan en ze zit vastgeketend aan het bed. Ze is op dit moment vast niet zo gevaarlijk.'

'Weet je wie ze is? Weet je wat ze heeft gedaan?'

'Iedereen weet wie ze is en wat ze heeft gedaan.'

'Ik wil gewoon niet met haar alleen in een kamer zijn.'

'Nou moet je ophouden. Misschien kan ze ons wel horen.'

Zo praat iedereen hier over mij. Alsof ik een monster uit een eng sprookje ben. Mijn levensverhaal. Ik weet niet meer hoe vaak ik heb geprobeerd helder te krijgen hoe het zover is gekomen.

Kan een kort moment je leven voor altijd veranderen? Of is het het resultaat van een lange keten van gebeurtenissen, een heleboel keuzes die we maken en een zuivere samenloop van omstan-

digheden? Misschien bepaalt toeval gewoon onze toekomst, ons geluk of onze pech.

De vrouw vraagt weer of ik wakker ben. Maar ik zwijg en houd me stil, laat me verder wegzakken in de duisternis. Ik wil niet wakker worden. Als eenieder van ons een onherroepelijk lot wacht, dan is het beter dat ik hier blijf en het daglicht nooit meer zie.

Handen schudden me heen en weer en de stem die mijn naam herhaalt is terug. Er is een uur verstreken of misschien meer dan één. Misschien heb ik verscheidene dagen op de scheiding tussen leven en dood gezweefd tot ik werd gedwongen om terug te keren.

Het doet verschrikkelijk veel pijn. Het licht van de tl-buis in het plafond prikt in mijn ogen en de lucht in de kamer voelt koud en droog aan tegen mijn huid, alle geluiden komen op me af als insecten die proberen mijn oren binnen te dringen.

Het vriendelijke gezicht boven me hoort bij een zwarte vrouw met lang, gevlochten haar. Ze legt uit dat ik in het ziekenhuis lig.

'Je bent gisteren geopereerd. Het is een wonder dat je het hebt overleefd. Maar je bent nu stabiel.'

Er is iets mis met mijn ogen, er is iets mis met mijn gehoor. De lippen van de vrouw bewegen, maar de woorden die ze uitspreekt bereiken me pas na een tijdje. Alles wat ze zegt komt vertraagd binnen, alsof ik de echo van haar stem hoor. En ze heeft twee gezichten. Twee hoofden die één worden en vervolgens uit elkaar zweven. Ik vraag me af of ik een hersenbeschadiging heb opgelopen.

Ze vraagt of ik dorst heb en kijkt naar iets naast me. Moeizaam draai ik mijn hoofd en ik zie dat er twee witte plastic kopjes op de tafel naast het bed staan. Die vloeien ineen, dan zweven ze weer uit elkaar en lopen weer in elkaar over.

De vrouw wijst naar haar naambordje en zegt dat ze Helen heet. Ze verdwijnt uit mijn gezichtsveld en ik hoor stromend water, ze komt terug en houdt het kopje voor mijn neus. Maar mijn handen zitten aan de rand van het bed vastgemaakt met handboeien, net als mijn rechtervoet. Ze houdt het kopje tegen mijn lippen en tilt mijn hoofd een stukje op zodat ik kan drinken. Ik mompel een bedankje en laat mijn hoofd weer op het kussen zakken.

Het apparaat aan de andere kant van het bed knippert en piept en een groene, lichtgevende streep verandert in een voorbij zwevende kronkel met pieken en dalen. Ik heb elektrodes op mijn borst die aan de machine zijn gekoppeld. Ernaast staat een infuus en ik heb naalden in beide ellebogen. Mijn linkerbeen is bedekt met een groot verband, er zit nog een verband om mijn middel en ik voel dat er een verband om mijn hoofd zit dat mijn linkeroog bedekt.

Helen controleert de slang in mijn arm, ze kijkt naar de machine en maakt een aantekening op een notitieblok. Dan kijkt ze me aan en vraagt hoe ik me voel en ik antwoord dat ik het niet weet. Ze vraagt me om haar te vertellen hoe ik heet en of ik haar mijn bsn kan geven.

'Je weet wie ik ben,' antwoord ik hees. 'Je hebt mijn naam al gezegd. Meer dan eens. Het staat vast ook op het plastic armbandje om mijn pols.'

'Het hoort erbij,' zegt ze. 'Naam en bsn.'

Ik fluister mijn naam en dreun de getallen op en ze zegt dat ik het goed heb gedaan.

'Je ligt in het Universitetssjukhus in Örebro. Weet je waarom je hier bent?'

Ik kijk haar aan zonder iets te zeggen. Ze houdt haar hoofd schuin en wacht op een antwoord.

'Weet je nog wat er is gebeurd?' vraagt ze.

Ik doe mijn ogen dicht.

Het scherpe stuk ijzer houwt door de lucht en raakt mijn hoofd. Het ploegt door mijn linkerwenkbrauw en verder door mijn wang en ik voel warm bloed over mijn gezicht stromen. Ik schreeuw het uit en houd mijn armen voor mijn gezicht bij de volgende houw.

'Ja,' antwoord ik en ik kijk Helen aan. 'Ik weet het nog.'

Ik moet meteen denken aan een andere gebeurtenis. Maar ik wil er niet aan denken, ik heb de energie niet om me af te vragen of hij net als ik doodsangst voelde. Want ik heb het overleefd, terwijl hij er niet meer is.

'Adem in,' zegt de verpleegkundige en ik adem met haar mee tot mijn adem niet langer in mijn keel blijft steken. Ze bestudeert me grondig en ik zie dat ze me meer vragen wil stellen, maar dan bedenkt ze zich. Een agent komt de kamer binnen en hij attendeert haar er geïrriteerd op dat ze hem op de hoogte hoorde te brengen dat ik wakker ben. Ik hoor niet wat Helen antwoordt. Maar ik zie hoe de man naar me staart, ik zie welke gedachten zijn uitdrukkingsloze gezicht probeert te verbergen. Dat het beter was geweest als ik nooit weer wakker was geworden.

Ik geef hem gelijk. Ik ben ook teleurgesteld dat ik nog in leven blijk te zijn.

'Moet je me verhoren?' zeg ik moeizaam.

'Ik ben hier om jou te bewaken,' zegt hij.

'Dat kun je dan buiten op de gang doen,' zegt Helen terwijl ze de man de rug toekeert. 'Haar bloeddruk is nog steeds te laag en haar ijzer ook. Kun je aangeven hoeveel pijn je hebt, op een schaal van één tot tien?'

'Zesenzeventig,' fluister ik en ik probeer te lachen. Helen lacht terug en zegt dat ik meer pijnstillers krijg. Ze rommelt wat met de ene naald en even later verspreidt zich een weldadige rust door mijn hele lichaam. Ze zegt dat ik moet rusten en duwt de agent kordaat voor zich uit de kamer uit.

De morfine werkt snel. Mijn gewonde lichaam ontspant als de pijn wegtrekt en ik sluit mijn ogen om terug in de tijd te reizen.

Zes jaar geleden was ik iemand anders. Ik dacht dat mijn leven heel anders zou verlopen. Maar dat is lang geleden. Dat was voordat ik in de zwaarste vrouwengevangenis van Zweden terechtkwam, lang voor een andere gedetineerde me met een scherp stuk ijzer probeerde om het leven te brengen. Toen ik zo onnozel was om te geloven dat het allemaal een vreselijk misverstand was toen de politie me arresteerde. Toen ik nog dacht dat alles goed zou komen.

*

Ik weet niet hoelang ik in de politieauto zit te wachten tot iemand me komt vertellen wat er is gebeurd. Ik heb geen toestemming gekregen om andere kleren aan te trekken en draag niets onder de ochtendjas. Mijn armen plakken van het opgedroogde bloed, ik heb niet alles kunnen wegpoetsen. Nu is het te laat. Mijn handen zijn met handboeien vastgemaakt achter mijn rug.

Ik probeer rustig te blijven. Probeer met vaste stem te praten terwijl ik maar blijf vragen waarom ik achter in een politieauto zit. Geen reactie.

Verderop staan mijn vrienden in een groepje voor het zomerhuis, ze werpen blikken in mijn richting. Verwijtende maar ook bange blikken die aangeven dat ze het, net als ik, niet snappen. Sommigen huilen en ik zie een agente met ze praten en aantekeningen maken op een notitieblok. Ik kan geen woord verstaan van wat er wordt gezegd. Er zijn meer agenten aanwezig en er staan twee politieauto's op de oprit. Een grote man staat wijdbeens bij het portier met zijn ene hand op de pistoolholster, bereid om zijn wapen te trekken. Bij het gastenverblijf achter in de tuin hangt een blauwwit lint dat zachtjes beweegt in de koele

ochtendwind. Ik probeer de gedachten die zich opdringen te negeren, maar mijn blik wordt constant naar het gastenverblijf en de slaapkamer ervan getrokken. Het gesprek van de agente met mijn vrienden is voorbij en ze loopt naar de auto met mijn handtas stevig in haar hand. Ze geeft die aan haar collega voor ze het portier aan mijn kant opent en ik maak aanstalten om uit te stappen. Ze legt een hand op mijn schouder om me tegen te houden.

'Linda Andersson, u wordt aangehouden en moet met ons mee naar het bureau.'

'U bent me een verklaring schuldig,' zeg ik. 'Vertel me wat er is gebeurd. Waarom behandelen jullie me zo?'

Ze trekt een ongeduldig gezicht, buigt over me heen en maakt de riem vast en zegt dat we dit later bespreken.

Ik heb overal aan meegewerkt. Was heel braaf en heb alle aanwijzingen opgevolgd. Toen ze tegen me schreeuwden dat ik naar buiten moest komen met mijn handen boven mijn hoofd, heb ik dat gedaan. Ze bevalen me om op mijn buik op de grond te gaan liggen en mijn handen op mijn achterhoofd te leggen en dat deed ik ook, zonder te protesteren. Maar nu breekt er iets in me. Ik schop en schuif heen en weer in een wanhopige poging om los te komen. Ik roep om Alex, roep om Mikaela, vraag indringend of ze me willen helpen.

Maar ze reageren helemaal niet. Ze staan met de armen om elkaar heen naar me te kijken alsof ze niet meer weten wie ik ben. Huilend smeek ik ze of ze tegen de agenten willen zeggen dat ik niets verkeerd heb gedaan. Mikaela draait zich om en Alex kijkt weg.

Het portier wordt dichtgedaan en de auto start. We rijden over de grindweg en laten het zomerhuis achter. Ik druk mijn gezicht tegen het raam en zie hoe mijn vrienden verdwijnen. Mijn vriend en mijn zus.

Ik word alleen weggevoerd terwijl ik niet weet waarvoor ik word aangeklaagd en ondanks het feit dat ik wakker ben bevind ik me in een nachtmerrie waarin iedereen zich tegen me heeft gekeerd.

Zo nu en dan zweef ik in een donkere mist van dof kloppende pijn en vervolgens in een half bewusteloze droomtoestand als de morfine begint te werken. Verpleegkundige Helen en een mannelijke ziekenverzorger zijn in mijn kamer als ik weer wakker word. De agent zit bij de deur. De elektroden zijn van mijn borstkas gehaald, de machine naast het bed piept en knippert niet meer. Ik vraag of dat een goed of slecht teken is. Helen antwoordt dat ik aan de beterende hand ben, maar dat de verantwoordelijke arts zo dadelijk alles met me zal doornemen. De ziekenverzorger heeft een in plastic verpakte boterham bij zich en een pakje appelsap.

'Het is een goed idee als je wat probeert te eten,' zegt hij. Hij haalt het plastic van de boterham en reikt me die aan. Drukt het rietje in het pakje appelsap. Maar het brood smaakt nergens naar en het sap zit vol chemicaliën. Ik vraag om een glas koud water.

'Ik zou het fijn vinden als je naar de wc gaat,' zegt Helen als ze me geholpen heeft een paar slokjes te nemen. 'Denk je dat je dat kunt?'

De agent maakt de handboeien los. Uit bed opstaan en het korte stukje naar de wc sloffen is me haast te veel, ondanks het feit dat Helen en de ziekenverzorger me helpen. Mijn hele lichaam bonkt van de pijn, ik durf niet op mijn linkerbeen te staan, het mag trouwens toch niet. De agent houdt me nauwlettend in de gaten, volgt elke langzame stap die ik zet.

'Je mag de deur niet op slot draaien,' zegt hij als ik uiteindelijk de wc heb bereikt, 'ik moet kunnen controleren dat je geen geintjes uithaalt.'

Helen protesteert, maar ik zeg dat het niet uitmaakt. Ik ben er zo langzamerhand aan gewend. Ik laat me op de wc zakken, plas en veeg me voor hun ogen af en krijg vervolgens hulp om weer overeind te komen. Helen houdt me vast als ik mijn handen was en ik bekijk de vrouw die ik in de spiegel boven de wastafel zie. Een bleek schepsel met een verband om haar hoofd staart me onverschillig aan. Aan haar linkerkant piepen korte plukjes haar uit het verband, meer is er niet over van het lange blonde haar dat ze ooit had. Ik herken mezelf haast niet meer.

'Ze hadden geen keuze,' zegt Helen als ze me via de spiegel aankijkt. 'Het was nodig om de wond op je hoofd te hechten.'

De vreemde vrouw in wie ik ben veranderd kijkt me aan. *Je kunt er maar beter aan wennen*, lijkt ze te zeggen. *Ik ga nergens heen en daar kun jij niets aan doen.*

Al voor ik weer in bed lig, is mijn lichaam nat van het zweet. Het laatste stukje hang ik als een zak tussen Helen en de ziekenverzorger in en ze moeten me optillen.

Later komt de arts langs. Ze stelt zich voor, maar ik vergeet haar naam direct weer. Ze legt uit dat het stuk ijzer flinke verwondingen heeft veroorzaakt. Ik ben op mijn hoofd en gezicht geraakt, maar de wonden aan de linkerkant van mijn lichaam zijn het ernstigst. De wond begint vlak onder de borst en loopt over mijn middel tot aan mijn dij en het was een zware operatie. Ze wil me voorbereiden op wat me te wachten staat als het verband geleidelijk aan wordt verwijderd. Helaas zal ik er een litteken aan overhouden, zowel op mijn lichaam als in mijn gezicht. Ze zegt dat ik veel bloed verloren ben, dat ik het bijna niet had overleefd. Ik had geluk dat ik ben gevonden voor ik was doodgebloed.

‘Je zult hier nog een tijdje moeten blijven, maar je bent snel weer op de been,’ zegt ze terwijl ze op mijn schouder klopt. ‘Je zult er in je dagelijks leven weinig last van hebben.’

Dagelijks leven.

Het is zo’n domme opmerking dat ik er niet eens op reageer.

Een paar dagen later krijg ik bezoek van een inspecteur uit Örebro. Hij gaat op een krukje naast het bed zitten en vraagt me om uiteen te zetten wat er in de gevangenis is gebeurd.

Ik vertel hem dat het begon als een gewone donderdag. De cipiers maakten onze cellen open en we ontbeten voordat we naar de fabriek van Biskopsberg werden gebracht voor het werk. Na de ochtendpauze zei de voorman dat ik een paar dozen uit het magazijn moest halen en ik en een van de cipiers namen de lift naar beneden. Ik pakte het wagentje dat bij de muur naast de ingang stond en liep alleen verder. Het magazijn is even groot als de werkplaats erboven en de dozen die ik moest halen stonden helemaal achterin. Toen ik alles gepakt had, hoorde ik voetstappen aan de andere kant. Er liep daar iemand, maar toen ik vroeg wie het was, hielden de voeten stil. Met luide stem vroeg ik wie daar rondsloop en ik was net van plan om de cipier te roepen toen Anne, een andere gedetineerde, de hoek om liep. Ze keek me aan. Ik vroeg haar wat ze hier deed, maar ze gaf geen antwoord. Keek me alleen woedend aan. De cipier was nergens te bekennen en toen ik probeerde langs Anne te komen, zag ik dat ze een lang stuk ijzer in haar handen had. Ze hief het op en voor ik kon reageren had ze me er al mee op mijn hoofd geslagen. Ze hief het stuk ijzer weer op om me nogmaals aan te vallen. Ik schreeuwde tegen haar, wankelde achteruit en struikelde over de trekstang van het karretje toen het wapen me voor de tweede keer raakte. Vermoedelijk heb ik het daardoor overleefd.

‘Wat was de reden voor haar aanval?’ vraagt de inspecteur. ‘Waarom gedroeg ze zich zo vijandig?’

Ik leg uit dat Anne een obsessie voor me had en dat ze me constant lastigviel. Toen ik aangaf dat ik niets met haar te maken wilde hebben, kreeg ze een bloedhekel aan me.

‘Deze vrouw beweert dat ze zichzelf verdedigde,’ zegt hij. ‘Je bedreigde haar en je hebt haar al eens geprobeerd te wurgen. Wat zeg je daarvan?’

‘Ik lig hier toch, of niet soms?’ zeg ik gebarend. ‘Zij is niet bijna doormidden gehakt en houdt er ook geen littekens over haar hele lichaam aan over.’

Het gezicht van de inspecteur vertelt me precies wat hij denkt en het zou me niet moeten verbazen. Het is aanzienlijk makkelijker om een vrouw te geloven die veroordeeld is voor diefstal dan iemand die een levenslange gevangenisstraf heeft gekregen voor moord. Mensen twijfelen wel vaker aan mijn woorden en ik weet dat mijn versie van de gebeurtenissen niets waard is. Als de inspecteur weer weg is, bedenk ik dat ik dit misschien wel verdiend heb.

Het is september en er zijn bijna zes jaar verstreken sinds ik mijn man heb vermoord.

Het meeste ziekenhuispersoneel heeft geen toestemming om mijn kamer te betreden. Helen en een paar anderen wisselen elkaar de hele dag af, ze zijn altijd in gezelschap van een geüniformeerde agent, maar af en toe zie ik dat andere personeelsleden door het raampje in de deur gluren. Inmiddels weet iedereen wie de patiënt uit de Biskopsberg-gevangenis is. Het staat vast op elk reclamebord in het hele land. Dankzij mama was ik al een bekende naam voor ik voor moord werd veroordeeld.

Nu zullen de geruchten wel weer op gang komen. Mensen zullen er in de kantines op het werk over praten en speculeren. Thuis in de woonkamer voor de tv als de journalisten het verhaal over het getalenteerde kind van beroemde ouders dat veranderde in een moordenaar nogmaals vertellen. Er zal nooit een einde aan komen.

Ik wil er niet aan denken. Ik wil niet worden herinnerd aan alles wat ik heb verloren. Ik zou veel liever in een morfinemist zweven om niets mee te krijgen van de blikken, de roddels en het gefluister. Van de vreugde vermengd met afschuw over hoe het zo slecht kon aflopen met het Zonneschijnmeisje. De pijn van de wond die door mijn lichaam jaagt, dat de hechtingen op mijn wang en voorhoofd trekken en dat ik me niet kan verroeren omdat ik vastgeketend zit aan het bed, is wel genoeg. Alsof ik er in deze toestand vandoor zou gaan. Ik vroeg de agent wat hij dacht dat ik zou doen als ik geen handboeien om had, of hij bang was

dat ik een gevaar zou vormen. Meer was er niet voor nodig om de ziekenverzorger de kamer uit te jagen. Alleen al door te bestaan boezemt de gestoorde, tot levenslang veroordeelde moordenaar angst in.

Na mijn opmerkingen maakte hij de handboeien met een ketting aan het bedhekje vast, zodat ik tenminste zelf kon eten. Maar allemaal letten ze heel goed op dat ze geen voorwerpen op de tafel laten liggen en ze controleren of al het bestek op het dienblad ligt voor ze het meenemen.

De arts komt weer langs om mijn wonden te controleren en als ze het verband eraf haalt, maak ik van de gelegenheid gebruik om te kijken. Een kartelige snee loopt dwars over mijn linkerdij tot aan mijn buik. Grote nietjes houden de wond bijeen, het is alsof ze me met een gigantisch nietapparaat aan elkaar hebben geniet. De huid is enorm opgezwollen en verkleurd.

Het verband om mijn hoofd wordt verwijderd, de hechtingen in mijn haargrens en mijn gezicht moeten eruit. Ik vraag de arts hoe zij vindt dat het eruitziet en ze doet haar mond open om te antwoorden, maar sluit die weer. Ze werpt Helen een lange blik toe en zij haalt vervolgens een spiegel, die ze aan me geeft. Ik bestudeer de wond die boven mijn haargrens begint en die verder loopt over mijn linkerwenkbrauw en daarna met een boog rond mijn oog naar mijn oor. De huid is donkerrood en blauw. De wondranden liggen tegen elkaar, maar ze zien er gezwollen en lelijk uit. Mijn gezicht is compleet verminkt.

Met mijn vingers voel ik voorzichtig aan de hechtingen. Een macaber handwerk met blauwe, grove knopen. Ik mompel dat ik wel kan meedoen in een horrorfilm.

'Het goede nieuws is dat je nog steeds met je linkeroog kunt zien,' zegt de arts.

Helen pakt met een verontschuldigende blik de spiegel aan. Ik

probeer naar haar te lachen, maar als ik grijns kijkt ze naar de vloer.

Nu de hechtingen eruit zijn, plakt de arts een witte hechtstrip over het litteken. Er hoeft geen verband meer om. Aan de linkerkant wijzen de hakkerig afgeknipte haarslierten alle kanten op en het gebied rond mijn haargrens waar ze de tape heeft geplakt, is helemaal koud.

'Je moet me helpen, Helen,' fluister ik als de arts weg is. 'Kijken hoe ik eruitzie.'

'Waar moet je haar mee helpen?' zegt de agent alsof we een ontsnappingspoging aan het plannen zijn. Helen en ik trekken ons niets van hem aan.

'Dit moet weg,' zeg ik tegen haar terwijl ik aan de haarslierten trek. 'Dit kan gewoon niet. Ik zie eruit alsof ik door een grasmaaier ben overreden.'

'Daar kunnen we wel wat aan doen,' zegt ze gemaakt opgewekt. 'Rust nu eerst maar uit. Ik zie dat je dat nodig hebt.'

Als ze weg is, kijk ik naar het plafond. Helen heeft gelijk, ik moet rusten en ontsnappen in mijn slaap. Maar het lukt gewoon niet. Mijn gedachten wriemelen als maden door mijn hoofd. Ze kruipen van alle kanten naar me toe en ik kan ze niet ontvluchten.

Ik dwing mezelf recht in de tl-balk te kijken, denk aan het gezicht in de spiegel. Ik zie eruit als een zombie. Ik vóel me als een zombie, dit lichaam is niet van mij. Het behoort toe aan iemand die je nauwelijks nog een mens kunt noemen, een gehavend kadaver. Zo iemand heeft geen gevoelens en de tranen die over mijn wangen biggelen worden veroorzaakt door het harde licht waarvan mijn ogen gaan prikken en tranen. Dat houd ik mezelf in elk geval voor.

Bij haar volgende dienst heeft Helen een scheerapparaat bij zich. Ik zit op een stoel midden in de kamer met handboeien om en

een handdoek over mijn schouders. Ze vraagt hoeveel ze eraf moet halen en ik antwoord: 'Alles.'

Het scheerapparaat zoemt venijnig en terwijl de haarslierten op de grond vallen voel ik dat ik begin te winnen van die lelijke, angstaanjagende vrouw die ik in de spiegel zag. Ze zou het vast leuk vinden als ik tijdens het scheren van mijn haar compleet instort. Mijn blonde haar waar ik dol op was en waar ik zo goed voor zorgde. Ze houdt er geen rekening mee dat ik van plan ben te bewijzen dat het me niet langer interesseert. Dat ik de uitdaging aanneem zonder nog meer tranen te verspillen aan in wie ik ben veranderd.

Als ze klaar is, laat Helen me het resultaat zien met de handspiegel.

'Hoe voelt dat?' vraagt ze. 'Ik hoop dat je er geen spijt van hebt.'

Ik zou kunnen zeggen dat het geen zin heeft om spijt te hebben, dat het niets ongedaan kan maken, maar ik zwijg.

Helen heeft de vlechten uit haar haar gehaald en ik bewonder de zwarte, glanzende lokken die op haar schouders vallen.

'Mijn haar was ook ooit zo mooi,' zeg ik en ik vertel dat het door de goedkope shampoo die we in de gevangenis gebruiken erg droog is geworden. Helen zegt dat het belangrijk is om de juiste haarproducten te gebruiken en heel even zijn we twee doodgewone vrouwen die een doodgewoon moment in hun leven delen. Dan vraag ik wat ze eigenlijk vindt van mijn nieuwe uiterlijk.

'Je ziet er geweldig uit, Linda,' liegt ze. 'Het is echt mooi geworden.'

Het doet me niets dat ze het niet meent. Ik weet dat ik eruitzie als het monster waarin ik in de ogen van anderen lang geleden al ben veranderd.

*

'Linda, kijk deze kant op!'

'Hier Linda, lach eens naar ons!'

Mijn lange haar valt perfect, ik ben gekapt door de styliste die ik voor dit soort gebeurtenissen in de arm neem, ik draag een dure designerjurk en ben klaar om met mijn man het Grammis-gala bij te wonen. Ik draai rond op de rode loper en lach uitbundig, net als mama mijn hele leven deed. De camera's flitsen en ik blijf maar lachen. Simon trekt zijn colbert recht en ik sla mijn arm om zijn middel om voor een nieuwe foto te poseren. Hij is genomineerd voor twee prijzen en niemand is trotser dan ik. We schitteren samen. We stralen geluk en succes uit.

'Komt Kathy ook?' roept een journalist.

'Waar is ze?' roept een ander. 'Is ze ziek, wat is er gebeurd?'

Meteen roept iedereen van alle kanten naar ons en als antwoord op de vragen over mama lach ik gewoon nog uitbundiger. Ik laat absoluut niet blijken wat ik voel. Door een zee aan flitslampen, langs een muur van geroezemoes en gefluister, loop ik langzaam over de rode loper met Simons hand in de mijne.